

Den Nationale Tolkemyndighed
Storetorv 10
6200 Aabenraa
Att.: Leder Bo Kragelund

Socialpædagogernes
Landsforbund
SLCSFA
Brolæggerstræde 9
1211 København K

Telefon 72 48 60 00
Fax 72 48 60 01
Email: sl@sl.dk

Girokonto 402-3951

Ref. VM/lh
Dok.nr. 1536665

Sag.nr. 2012-SLCSFA-
01700

7. december 2012

Det nye udbud på det sociale område

Åbent brev til Den Nationale Tolkemyndighed og Tolkerådet

Socialpædagogernes Landsforbund og Foreningen af Tegnsprogstolke (FTT), som er en landsdækkende klub under forbundet, var stærkt bekymret over udbudsmaterialet fra Den nationale Tolkemyndighed (DNTM). Den måde konkurrenceudsættelsen skete på via et udbud, der satte loft over antallet af tolkeudbydere og valgte dem alene efter pris, mente og mener vi ikke kan sikre god kvalitet på tolkeområdet.

En god kvalitet forudsætter både tolke med erfaring og kompetenceudvikling i form af efter- og videreuddannelse af tolkene, supervision med mere. Vi mener, at den ensidige fokusering på tolkeprisen risikerer at presse tolkegruppen sådan, at tolkene kun holder få år i faget, ligesom det bliver svært at få fastansættelse som tolk.

Vi ved, at det var en forventning, at alle, som bød ind på tolkeleverancer for 2013, ville leve op til den påkrævede kvalitet, men har svært ved at se, hvordan tolkemyndigheden har sikret sig, at mulige nye leverandører bød på anden end laveste pris.

Denne bekymring er ikke blevet mindre efter, at vi nu er præsenteret for de nye tolkefirmaer, som DNTM har fundet. Det er med en vis forundring, at vi har set, at der blandt de nye leverandører er enkeltmandsfirmaer, som i sagens natur ikke har den nødvendige kapacitet. Det, som undrer os mest, er dog de nyoprettede firmaer, som har vundet udbuddet. Firmaer uden ansatte og erfaring med at drive tolkevirksomhed.

Naturligvis skal disse have en chance, før vi kritiserer dem, men omvendt har vi svært ved at forestille os, at de er i stand til at opbygge en virksomhed med den nødvendige tolkedækning og –kvalitet på blot få måneder og inden rammeaftalen træder i kraft.

Det ser ud som om de nye leverandører er dem med færrest eller ingen fastansatte tolke. Det vil alt andet lige betyde middelmådige faglige miljøer og elendige arbejdsvilkår. Det gør det svært at udvikle kvaliteten og fagligheden; vanskeligt at tiltrække og fastholde erfarne og dygtige tolke.

Vi forstår på tolkemyndighedens leder, Bo Kragelund, at han forventer, at de store tolkefirmaer vil blive nødt til at afskedige tolke og at disse tolke vil flytte efter opgaverne. Vores bekymring er, at tolkene i stedet vil forlade området og søge andre erhverv eller anden uddannelse. Professionen mister ekspertise og døve vil fortsat opleve mangel på tolke.

Vi kan ikke se, hvordan DNTM vil kunne sikre, at de nye leverandører påtager sig forpligtelsen som vejledere for studerende i praktik på tolkeuddannelsen. Dette er en tidskrævende opgave, som kræver erfarne tolke for at sikre kvaliteten af de studerendes praktik.

Vi frygter, at DNTM med det begrænsede antal firmaer, de valgte leverandører og leverandørfordelingen ikke vil kunne leve op til sit myndighedsansvar om at sikre, at alle døve har tolk og får tolkning, når de ønsker det. Det gælder både i det daglige såvel som ved akut behov for tolke i aften- og weekendtimer. Det ses tydeligt af leverandørlisten for 2013, at den kommende kapacitet er væsentligt forringet ved akut behov for tolkning for eksempel til lægevagten.

Også de særlige specialiserede tolkeopgaver, som for eksempel taktiltolkning (tolkning til døvblinde), bekymrer os. Tolkefirmaer, der har investeret i formel efteruddannelse til tolkene, er stort set ikke blandt de nye leverandører og tolkekapaciteten er dermed væsentligt forringet – især i Jylland og på Fyn.

I Socialpædagogernes Landsforbund og Foreningen af Tegnsprogstolke vil vi følge udviklingen nøje og især koncentrere vores opmærksomhed på om

1. kvaliteten i tolkningen ikke skades af, at prisen nu er billigere
2. tolkene får den nødvendige supervision, kompetenceudvikling og efteruddannelse
3. tolkeprisen forringer tolkenes ansættelses- og arbejdsvilkår, herunder deres arbejdsmiljø med eventuelle øgede antal arbejdsskader som konsekvens
4. tolkestuderende får kvalificerede praktikforløb under tolkeuddannelsen
5. døve får tolk, som når de ønsker det.

Vi mener, at Tolkerådet, som dets opgave er at følge udviklingen på Tolkemyndighedens område, bør fremlægge en plan med temaer, kriterier og indikatorer for, hvordan rådet vil vurdere om de nye leverandører lever op til den påkrævede kvantitet og kvalitet.

Vi mener, at DNTM skylder os og andre at svare på, hvordan de som myndighed vil føre tilsyn med, at de valgte tolkefirmaer lever op til det skrevne i udbudsmaterialet.

Venlig hilsen

Benny Andersen
formand
Socialpædagogerne

Hanne Hougaard Knudsen
formand
Foreningen af Tegnsprogstolke